

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-267 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-60/1476-392
Karar Tarihi : 23.12.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat
ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Alper Fevzi KARA, Sinan ÇÖRÜŞ

C. BİLDİRİMDE BULUNAN :- Goldcup 5115 AB
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Murat Hakan
ÖZGÖKÇEN
Çitlenbik Sokak No:12 Yıldız Mahallesi Beşiktaş/İstanbul

20

D. TARAFLAR : - Esselte AB
Sundbybergsvagen 1, 171 27 Solna Stockholm İSVEÇ
- Segullah III, L.P. ve Gerçek Kişi Hissedarlar
La Motte Chambers JEI BJ St. Helier C.I.

E. DOSYA KONUSU: Isaberg Holding AB'nin (Isaberg) hisselerinin Esselte AB'nin (Esselte) bir iştiraki olan Goldcup 5115 AB (Goldcup) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 16.11.2009 tarih ve 8187 sayı ile intikal eden ve eksiklikleri 7.12.2009 tarih ve 8625 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda düzenlenen 17.12.2009 tarih ve 2009-2-267/Öİ-09-AFK sayılı Ön İnceleme Raporu, 18.12.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-120/518 sayılı Başkanlık Önergisi ile 09-60 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, bildirim konu işleminin 4054 sayılı Kanun ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olduğu ancak, işlemin, tarafların ciro ve pazar paylarının aynı Tebliğ'in "İzne Tabi Birleşme ve Devralmalar" başlıklı 4. maddesinde belirlenen eşikleri aşmaması nedeniyle, Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olmadığı belirtilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili İşlem ve Taraflar

H.1.2. İşleme İlişkin Bilgiler

Bildirim konusu işlem, Esselte tarafından kontrol edilen Goldcup'ın taraflar arasında imzalanan hisse devir sözleşmesi aracılığıyla Isaberg'in tüm hisselerini

devralmasıdır. İşlem sonrasında Isaberg ve Isaberg Grubu bünyesindeki tüm şirketler Goldcup'ın %100 iştiraki haline gelecektir.

50 Bildirim formunda işlemin, "1997/1 Sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" (Tebliğ) kapsamında bir devralma işlemi olduğunun düşünüldüğü, ancak, tarafların pazar payının %25'lik pazar payı ve ciro eşliğinin altında kalmasına rağmen, pazar payı verilerinin kesin olmaması ve pazar payının daha yüksek çıkabilme olasılığına karşın bildirimde bulunulduğu ifade edilmektedir.

Bildirim formunda bazı eksiklikler tespit edilmesi üzerine, 26.11.2009 tarih ve 4990 sayılı yazı ile bilgi talebinde bulunulmuş, cevaben gönderilen yazı Kurum kayıtlarına 7.12.2009 tarih ve 8625 sayı ile girmiştir. Bildirim tarihi olarak bu tarih esas alınmıştır.

H.1.3. Taraflar

60 H.1.3.1. Devralan Taraf: Esselte

Esselte, ofis malzemeleri üretimi alanında 120'den fazla ülkede faaliyet göstermekte olup, 33 ülkede iştiraklere sahiptir. 2008 yılında (.....) TL ciro elde etmiştir. Cirosunun büyük bir kısmı (%....) Avrupa'ya yapılan satışlardan elde edilmektedir. Esselte, Türkiye pazarında faaliyetlerini Esselte Leitz Büro Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Esselte Türkiye) ünvanlı % 100 iştiraki ve dağıtıcıları aracılığıyla sürdürmektedir. Esselte Türkiye, ofis ürünlerinin üretimi, ithal edilmesi ve dağıtılması alanlarında faaliyet göstermektedir.

Bildirim formunda Esselte'nin ürün segmentinin aşağıdaki şekilde tasnif edilebileceği ifade edilmektedir:

- 70
- Dosyalama ürünleri (asma dosya klasörleri, indeksleme ve ayraç ürünleri, genişletilmiş dosyalar, halka bağlayıcılar, kol yayı dosya sistemleri vb.)
 - Çalışma ortamı ürünleri (zımba, delgeç, kesme araçları, evrak rafları ve dosyaları, masa aksesuarları vb.)
 - Diğer (hobi sahiplerine, grafik tasarımcılarına yönelik ürünler, yapıştırıcı kullanma makineleri, taşınabilir yapıştırıcı ürünleri, çocuklar için yaratıcı ürünler, taşınabilir yazıcılar, bilgisayar aksesuarları vb.)

Esselte'nin tüm hisseleri Esselte Group Holdings Luxembourg S.A. tarafından kontrol edilmektedir. Bu şirketin başlıca hissedarlarını gösterir tabloya aşağıda yer verilmektedir:

80 **Tablo – 1:** Esselte Group Holdings Luxembourg S.A'nın hissedarlık yapısı

Hissedar	Pay (%)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)

H.1.3.2. Devredilen Taraf: Isaberg

Isaberg, ofis malzemeleri üretimi alanında 130'dan fazla ülkede faaliyet göstermekte olup, 8 ülkede iştiraklere sahiptir. 2008 yılında (.....) TL ciro elde

etmiştir. Isaberg, Türkiye pazarında faaliyetlerini dağıtıcıları aracılığıyla sürdürmektedir.

Bildirim formunda Isaberg'in ürün segmentinin aşağıdaki şekilde tasnif edilebileceği ifade edilmektedir:

- Ofis segmenti (zımba, delgeç, zımba çıkarıcı, zımba teli vb.),
- 90 – Alet segmenti (ağır iş zımbası, endüstriyel pensler, yüksek kapasite delgeçler, sanayi tipi zımbalar vb.)
- İç çözümleri (fotokopi makineleri ve yazıcılar için zımba uygulamaları vb.).

Isaberg'in hisselerinin % (...) orta düzey şirketlere yatırım yapan bir İskandinav fonu olan Segullah III, L.P., kalan hisseler ise Isaberg Group yönetim kurulu üyeleri tarafından kontrol edilmektedir.

H.2. İlgili Pazar

100 Bildirim formunda devralma işlemini Türkiye'de rekabet üzerinde herhangi bir etkisinin olmayacağından hareketle herhangi bir ilgili ürün pazarı tanımı yapılması gerekmediği ifade edilmektedir. Öte yandan, tarafların Türkiye pazarında faaliyetlerinin

- Zımba
- Zımba çıkarıcı
- Zımba teli
- Delgeç

110 alanlarında örtüştüğü belirtilmektedir. Dosya kapsamında ilgili ürün pazarı tanımı yapılmasının gerekli görülmesi halindeyse, pazarın her bir ürün özelinde değil, daha geniş bir şekilde "çalışma ortamı ürünleri pazarı" olarak belirlenmesi gerektiği öne sürülmektedir. Bilgi isteme yazısına cevaben gönderilen yazıda her ne kadar son kullanıcı açısından bakıldığında 'zımba', 'zımba çıkarıcısı', 'delgeç' gibi ürünlerin birbirinin ikamesi olarak değerlendirilmesinin güç olduğuna dikkat çekilse de işleme yönelik değerlendirmenin,

- Tarafların toptancı konumunda faaliyet gösteriyor olmaları, son kullanıcıya satış yapmamaları,
- Müşterilerin (perakendecilerin) bu ürünleri ayrı ayrı değil, bir paket olarak satın almaları

unsurları dikkate alınarak geniş bir pazar tanımı üzerinden yapılması gerektiği ifade edilmektedir. Özetle bildirimde bulunan tarafça bu ürünler arasındaki "tamamlayıcı" nitelik vurgulanmaktadır.

120 Rekabet Kurulu'nun bu alana ilişkin almış olduğu 13.1.2000 tarih ve 00-2/16-9 sayılı, *Office 1 Superstore* mağazalar zincirinin Türkiye'deki franchise anlaşmalarının konu edildiği kararda, değerlendirmelerini "büro malzemeleri ve kırtasiye ürünlerinin pazarlanması" pazarı gibi geniş bir tanım üzerinden gerçekleştirmiş olmasının tarafların bu yöndeki iddialarını destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

130 Bu alana ilişkin AB Komisyonu uygulamalarına bakıldığında ise Guilbert/Office Depot¹ ve Guilbert/Staples² kararlarında örneklendiği üzere ilgili ürün pazarına ilişkin değerlendirmelerin öncelikle alıcılar arasındaki niteliksel farklar dikkate alınarak yapıldığı görülmektedir. Komisyon, her iki kararda da net bir ürün pazarı tanımı yapmamakla beraber, farklı kanallar üzerinden gerçekleştirilen satışların farklı nitelikleri olabileceğine dikkat çekmiştir³.

Alıcılar arasındaki nitelik farklılıklarının önem teşkil edebilecek olmasından hareketle bildirimde bulunan taraftan pazardaki müşterilerin niteliklerine ilişkin bilgi talep edilmiştir. Cevaben gönderilen yazıda müşteri kitlesinin geleneksel kanaldan alım yapan (ofis ürünleri toptancıları, sözleşmeli kırtasiyeler, ofis ürünleri bayileri ve ofis ürünleri süpermarketleri) ve modern kanalları kullanan (peşin alışveriş noktaları, hipermarketler/süpermarketler) müşteriler olmak üzere ikiye ayrılabilirliği ifade edilmiştir. Geleneksel kanalın daha ziyade şirketler ve profesyonel son kullanıcılar tarafından, modern kanalın ise bireysel müşteriler tarafından tercih edildiği öne sürülmüştür.

140 Özetle, dosya özelinde yapılan değerlendirmeler açısından ürünler arasındaki nitelik benzeşmeleri/ayrışmalarının ve alıcılar arasındaki nitelik farklarının pazar tanımında belirleyici olabileceği anlaşılmıştır. Bu durum göz önüne alınarak, işlem en geniş haliyle 'çalışma ortamı ürünleri pazarı' açısından, en dar haliyle 'ürün bazında' (zimba pazarı, delgeç pazarı vb.), ve farklılaşan müşteri niteliklerinin olası etkilerini algılayabilmek adına "geleneksel kanaldan yapılan çalışma ortamı ürünleri satışı" ve "modern kanaldan yapılan çalışma ortamı ürünleri satışı" olmak üzere alternatif pazar tanımları altında değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Ancak, kararın ilerleyen kısımlarında görüleceği üzere, benimsenecek pazar tanımının işlemin piyasadaki rekabet ortamı üzerindeki etkisinin tahlilinde belirleyici olmayacağından
150 ötürü herhangi bir pazar tanımı yapılmayacaktır.

H.3. Değerlendirme

H.3.1. İşlemin 4054 Sayılı Kanun ve 1997/1 sayılı Tebliğ Kapsamında Olması

1997/1 sayılı Tebliğ'in (Tebliğ) 2. maddesinin (b) bendinde, "*herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*" devralma işlemi olarak nitelendirilmiştir.

Dosya konusu işlem çerçevesinde Esselte'nin, Isaberg'in hisselerinin tümünü, devralması planlanmaktadır. Bu nedenle işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(b) maddesi uyarınca bir devralma işlemidir.

160 H.3.2. İşlemin 1997/1 sayılı Tebliğ Kapsamında Bildirime Tabi Olması

1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde yer alan "*Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının 25 milyon TL'yi aşması halinde Rekabet*

¹ COMP/M. 3108 – Office Depot/Guilbert

² COMP/M. 2965 – Staples/Guilbert

³ Söz konusu kararlarda mevcut durumun aksine ofis ürünlerinin üretimi alanında değil, dağıtımı alanında rekabet koşulları incelense de, Komisyon tarafından bu dosyalarda yapılan değerlendirmelerin yol gösterici olabileceği görülmektedir.

Kurulu'ndan izin almaları zorunludur" hükmü aracılığıyla hangi tür birleşme ya da devralma işlemlerinin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğunu düzenlenmektedir.

170 Bildirim formunda Esselte'nin Türkiye'deki tüm faaliyetlerinden 2008 yılında elde ettiği cironun (.....)TL, çalışma ortamı ürünlerinden elde ettiği cironun (.....) TL olduğu, Isaberg'in ise 2008 yılında Türkiye'deki tüm faaliyetlerinden (.....) TL çalışma ortamı ürünlerinden ise (.....) TL ciro elde ettiği ifade edilmektedir. Buna göre tarafların tüm faaliyetlerinden elde ettikleri cirolarının toplamının dahi Tebliğ'de belirtilen eşğin altında kaldığı görülmektedir.

Pazar payı açısından bir değerlendirme yapıldığında da benzer bir sonuca ulaşılmaktadır. Tarafların "çalışma ortamı ürünleri", "zimba", "delgeç", "zimba teli", "zimba çıkarıcıları", "geleneksel kanaldan yapılan çalışma ortamı ürünleri", "modern kanaldan yapılan çalışma ortamı ürünleri" olarak tanımlanabilecek alternatif tüm pazarlar özelinde pazar paylarına aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir.

Tablo – 2: Çalışma Ortamı Ürünleri Pazarı

Marka	Pazar Payı (%)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
Taraflar Toplam	(....)

180

Tablo – 3:Zimba Pazarı

Marka	Pazar Payı (%)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
Taraflar Toplam	(....)

Tablo – 4:Delgeç Pazarı

Marka	Pazar Payı (%)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
Taraflar Toplam	(....)

Tablo – 5: Zimba Teli Pazarı

Marka	Pazar Payı (%)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)

(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
Taraflar Toplam	(....)

Tablo – 6: Zimba Çıkarıcıları Pazarı

Marka	Pazar Payı (%)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
(.....)	(....)
Taraflar Toplam	(....)

Tablo – 7: Satış Kanalları Açısından Çalışma Ortamı Ürünleri

Marka	Geleneksel Kanal Pazar Payı (%)	Modern Kanal Pazar Payı (%)
(.....)	(....)	(....)
(.....)	(....)	(....)
(.....)	(....)	(....)
(.....)	(....)	(....)
(.....)	(....)	(....)
(.....)	(....)	(....)
(.....)	(....)	(....)
Taraflar Toplam	(....)	(....)

190 Yukarıda yer verilen tablolar incelendiğinde “delgeç üretim ve satış pazarı” haricinde tüm alternatif pazarlarda tarafların toplam pazar payı %25’lik eşiğin altında kalmaktadır. Delgeç pazarında ise tarafların toplam pazar payı %(....) olmaktadır. Ancak,

- Tarafların benimsenebilecek en geniş pazar tanımı olan çalışma ürünleri pazarında dahi ciro toplamının (.....) TL’nin altında kalması,
- “Delgeç üretim ve satış pazarı”nın ayrı bir pazar olarak belirlenmesi halinde dahi rekabet karşıtı bir etki doğmasının beklenmemesi,
- “Delgeç üretim ve satış pazarı” olarak belirlenecek bir pazarın piyasanın gerçek dinamiklerini yansıtmayabileceği,

200 – Rekabet Kurulu’nun pazarın geniş tanımlanmasına dönük geçmiş yaklaşımı,
– AB Komisyonu’nun alıcıların niteliğini öne çıkaran yaklaşımı

gibi unsurlar dikkate alınarak işlemin pazar payları açısından da Tebliğ’de belirtilen eşiklerin altında kaldığı değerlendirilmesinin yapılabileceği anlaşılmıştır.

İşlem’in gerek ciro gerekse pazar payı açısından Tebliğ’de belirtilen eşiklerin altında kalmasından ötürü Tebliğ’in 4. maddesi kapsamında izne tabi bir işlem olmadığı sonucuna varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1

09-60/1476-392

- 210 sayılı Tebliğ kapsamında olduğuna, ancak tarafların toplam pazar payları ve cirolarının aynı Tebliğ'de öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.